

TIKKURILA

TILINPÄÄTÖS-
TIEDOTE
2016

Tikkurila Oyj
Tilinpäätöstiedote
 9.2.2017 klo 9.00 (CET+1)

Tikkurilan tilinpäätöstiedote tammi-joulukuulta 2016 – Markkinoilla piristymisen merkkejä

Vuosi 2016 lyhyesti

- Liikevaihto laski 2,1 prosenttia 572,0 miljoonaan euroon (2015: 584,1).
- Oikaistu liikevoitto oli 54,0 (58,9) miljoonaa euroa eli 9,4 (10,1) prosenttia liikevaihdosta.
- Liikevoitto (EBIT) oli 53,1 (61,7) miljoonaa euroa eli 9,3 (10,6) prosenttia liikevaihdosta.
- Osakekohtainen tulos oli 1,01 (0,94) euroa.
- Rahavirta investointien jälkeen oli 22,7 (32,6) miljoonaa euroa.

Loka-joulukuu 2016 lyhyesti

- Liikevaihto kasvoi 0,7 prosenttia 104,2 miljoonaan euroon (10–12/2015: 103,4).
- Oikaistu liiketulos oli -10,6 (-11,1) miljoonaa euroa eli -10,1 (-10,7) prosenttia liikevaihdosta.
- Liiketulos (EBIT) oli -10,7 (-10,3) miljoonaa euroa eli -10,3 (-9,9) prosenttia liikevaihdosta.
- Osakekohtainen tulos oli -0,18 (-0,25) euroa.

Osingonjakoehdotus

- Hallitus ehdottaa osingoksi 0,80 (0,80) euroa osakkeelta, eli noin 79 (85) prosenttia konsernin tilikauden 2016 osakekohtaisesta tuloksesta.

Tilikauden 2017 liikevaihto- ja liikevoittoennusteet

- Tikkurila arvioi tilikauden 2017 liikevaihdon ja oikaistun liikevoiton kasvavan vuoden 2016 tasosta.

Avainluvut (Milj. euroa)	10–12/2016	10–12/2015	Muutos-%	1–12/2016	1–12/2015	Muutos-%
Tuloslaskelma						
Liikevaihto	104,2	103,4	0,7 %	572,0	584,1	-2,1 %
Oikaistu liiketulos	-10,6	-11,1	4,5 %	54,0	58,9	-8,3 %
Oikaistu liiketulos-%	-10,1 %	-10,7 %		9,4 %	10,1 %	
Liiketulos (EBIT)	-10,7	-10,3	-4,2 %	53,1	61,7	-13,9 %
Liiketulos-% (EBIT-%)	-10,3 %	-9,9 %		9,3 %	10,6 %	
Tulos ennen veroja	-8,8	-13,7	35,5 %	57,4	52,8	8,7 %
Katsauskauden tulos	-8,2	-11,0	25,6 %	44,5	41,5	7,2 %
Muita keskeisiä tunnuslukuja						
Tulos per osake, euroa	-0,18	-0,25	25,6 %	1,01	0,94	7,2 %
Sidotun pääoman tuotto (ROCE), %, rullaava	18,5 %	22,2 %		18,5 %	22,2 %	
Rahavirta investointien jälkeen	9,3	-1,6		22,7	32,6	-30,4 %
Korollinen nettovelka kauden lopussa				58,7	46,2	27,0%
Nettovelkaantumisasaste (gearing), %				28,1 %	23,7 %	
Omavaraisuusaste, %				50,9 %	51,1 %	
Henkilöstö kauden lopussa				3 033	3 100	-2,2 %

Toimitusjohtaja Erkki Järvinen:

"Vuoden viimeisen neljänneksen liikevaihto ja liiketulos olivat lähellä vertailukauden tasoa. Myyntivolyymit kehittyivät hyvin länsimarkkinoilla, mutta epäsuotuisa valuuttakurssien kehitys ja korkeampi kustannustaso vaikuttivat kielteisesti liikevaihtoon ja kannattavuuteen.

Koko vuoden euromääräinen liikevaihto laski 2 prosenttia, mutta kasvoi paikallisissa valuutoissa. Valuuttakurssikehityksellä ja yritysmyyneillä oli noin 28 miljoonan euron negatiivinen vaikutus liikevaihtoon. Myyntivolyymit kasvoivat kaikilla keskeisillä markkinoilla lukuun ottamatta Venäjää, missä sielläkin volyymlasku tasaantui selvästi. Kiinan liiketoiminnan vahva kasvu jatkui ja myyntiverkoston kasvatettiin jälleen yli sadalla myyntipisteellä.

Koko vuoden suhteellinen kannattavuus heikkeni 10,1 prosentista 9,4 prosenttiin. Heikkeneminen johtui ensisijaisesti panostuksistamme läntisen maalamarkkinan kysynnän piristämiseksi ja asiakaskokemuksen parantamiseksi sekä myynnin ja markkinoinnin resurssien vahvistamisesta tiukassa kilpailutilanteessa.

Vaikein vaihe näyttäisi olevan Venäjällä ohitse. Odotamme kuluvasta vuodesta hieman helpompaa, mutta emme näe merkkejä nopeasta paranemisesta. Paikallisen valmistuksen ja raaka-ainehankinnan lisääminen ovat sujuneet suunnitellusti. Tehdyt muutokset ovat vaikuttaneet myönteisesti kysyntään ja kannattavuuteen ja olemme niiden ansiosta pystyneet säilyttämään selkeän markkinajohtajuutemme.

Tavoitteenamme on kasvaa tulevina vuosina. Kasvua haetaan monipuolisesti eri maantieteellisiltä alueilta ja tuoteryhmistä, minkä lisäksi ammattilaispuolen parempi palvelu on korkealla prioriteettilistallamme. Kasvutavoitteen tukemiseksi olemme viime vuosina toisaalta muokanneet yhtiön rakennetta ja suoraviivaistaneet toimintatapoja ja toisaalta lisänneet kasvua tukevia resursseja. Jatkamme toimintamme tehostamista myös kuluvan vuoden aikana.

Raaka-aineisiin, ennen muuta titaanidioksidiin, on aivan viime aikoina alkanut kohdistua merkittäviä saatavuuteen ja hintaan liittyviä epävarmuustekijöitä. Pyrimme kaikin keinoin pienentämään tätä toimintamme kannalta olennaista riskiä aktivoimalla hankintaa ja tuotekehitystä.

Arvioimme kuluvan vuoden volyyminkehityksen olevan positiivinen ja liikevaihdon sekä oikaistun liikevoiton kasvavan."

Tiedotustilaisuus ja webcast-lähetys

Tiedotustilaisuus Tikkurilan vuoden 2016 tilinpäätöstiedotteesta järjestetään tiedotusvälineille ja analyytikoille hotelli Kämpin Paavo Nurmi -salissa (Pohjoisesplanadi 29, 00100 Helsinki) tänään 9.2.2017 klo 12.00. Tilaisuus on suomenkielinen. Tiedotustilaisuuteen osallistujille on tarjolla lounas samoissa tiloissa alkaen klo 11.30. Tulosta esittelevät toimitusjohtaja **Erkki Järvinen** ja CFO **Jukka Havia**.

Englanninkielinen webcast-lähetys järjestetään 9.2.2017 klo 15.00, ja se on seurattavissa internetin kautta osoitteessa www.tikkurilagroup.fi. Webcast-lähetyksen yhteydessä järjestetään puhelinkonferenssi, jonka tiedot on esitetty alla:

+358 9 7479 0404 (soittajat, Suomi)
+44 330 336 9411 (soittajat, UK)
+1 719 457 2086 (soittajat, USA)
Osallistujatunnus: 7761517

Webcast-lähetyksen taltiointi on saatavilla osoitteessa www.tikkurilagroup.fi/sijoittajat myöhemmin samana päivänä.

Tilinpäätöstiedote ja esitysmateriaali ovat ladattavissa ennen tilaisuuden alkua osoitteesta www.tikkurilagroup.com/fi/sijoittajat.

Tikkurila julkaisee liiketoimintakatsauksen tammi-maaliskuulta 2017 perjantaina 28.4.2017 noin klo 9.00.

Tikkurila Oyj

Erkki Järvinen, toimitusjohtaja

Lisätietoja:

Erkki Järvinen, toimitusjohtaja
matkapuh. 0400 455 913, erkki.jarvinen@tikkurila.com

Jukka Havia, CFO
matkapuh. 050 355 3757, jukka.havia@tikkurila.com

Minna Avellan, johtaja, sijoittajasuhteet ja brändikonseptien kehittäminen
matkapuh. 040 533 7932, minna.avellan@tikkurila.com

Tikkurila on johtava maali alan ammattilainen Pohjoismaissa ja Venäjällä. Olemme perinteikäs suomalainen yritys, joka toimii nykyään 14 maassa. Laadukkaiden tuotteiden ja kattavien palvelujen avulla varmistamme markkinoiden parhaan käyttäjäkokemuksen. Kestävää kauneutta vuodesta 1862.

www.tikkurilagroup.fi

Tikkurila Oyj:n tilinpäätöstiedote 1.1.–31.12.2016

Tämä tilinpäätöstiedote on laadittu IAS 34 -standardin ja muun voimassa olevan sääntelyn mukaisesti, ja siinä esitettävät tiedot ovat tilintarkastamattomia paitsi koko tilikauden 2015 ja 2016 tiedot. Tilinpäätöstiedotteessa esitetyt luvut ovat itsenäisesti pyöristettyjä lukuja.

Valuuttakurssimuutoksilla tarkoitetaan tässä katsauksessa valuuttakurssien translaatiovaikutusta.

Kaikki tässä katsauksessa esitetyt yritystä tai sen liiketoimintaa koskevat lausumat perustuvat johdon näkemyksiin ja yleistä makrotaloudellista tai toimialan tilannetta käsittelevät kohdat kolmansien osapuolten informaatioon.

Mikäli tilinpäätöstiedotteen kieliversioiden välillä on eroavaisuuksia, suomenkielinen versio on ratkaiseva.

Vuoden 2014 alusta Tikkurilan liiketoiminta on organisoitu kahteen raportoitavaan segmenttiin, joista Tikkurila käyttää nimitystä strateginen liiketoimintayksikkö (SBU). Tikkurilan raportoivat liiketoimintayksiköt ovat SBU West ja SBU East. SBU Westin toiminta-alueeseen kuuluvat Ruotsi, Tanska, Norja, Suomi, Puola, Saksa, Viro, Latvia ja Liettua. SBU Eastin toiminta-alueeseen kuuluvat Venäjä, Keski-Aasian maat, Serbia, Makedonia ja Kiina. Lisäksi SBU East on vastuussa viennistä yli 20 maahan.

Markkinakatsaus

Tikkurilan toiminta-alueen keskeisistä talouksista Ruotsin ja Puolan bruttokansantuotteiden arvioidaan kasvaneen lähes 3 prosenttia vuonna 2016. Suomen talouskasvun ennakoidaan jääneen alle prosenttiin. Venäjän BKT:n arvioidaan laskeneen noin prosentin.

Ruotsin talouskasvu oli laaja-alaista vuonna 2016. Yksityisen kulutuksen kasvu oli kuitenkin olosuhteisiin nähden kohtuullisen vaatimatonta. Säästämisen lisääntyminen heijasteli kotitalouksien epävarmaa suhtautumista vahvan talouskasvun jatkumiseen. Ruotsin maalimarkkinan arvioidaan kasvaneen hieman vuonna 2016. Tikkurilan arvion mukaan kauppaa- ja rakennusmaalien markkinaosuudessa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia (arvomääräinen markkinaosuus vuonna 2015: noin 37 prosenttia).

Venäjän talouden supistuminen hidastui, mutta markkinatilanne jatkui melko vaikeana. Yksityinen kulutus supistui kuluttajien heikentyneen ostovoiman ja alhaisen luottamuksen johdosta. Maalimarkkinan kilpailutilanne jatkui kireänä ja hintakampanjointi jatkui aktiivisena. Alhainen ostovoima johti alempien laatu- ja hintaluokkien maalien suhteellisen kysynnän kasvuun.

Suomen talous kääntyi hienoiseen kasvuun usean laskuvuoden jälkeen, mutta oli edelleen euroalueen keskiarvoa alhaisempaa. Kuluttajien luottamus vahvistui loppuvuonna ylittäen selvästi pitkän ajan keskiarvon ja kasvukeskusten rakentaminen piristyi. Tikkurilan arvion mukaan kauppaa- ja rakennusmaalien markkinaosuudessa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia vuoden aikana (arvomääräinen markkinaosuus vuonna 2015: yli 50 prosenttia).

Puolan talouden kasvu jatkui etenkin vahvan yksityisen kysynnän johdosta, joskin hitaammin kuin viime vuosina. Työttömyys oli ennätysalhaisella tasolla ja kuluttajien luottamus jatkoi vahvistumistaan vuoden aikana. Monet kilpailijat suuntasivat jakelijoille aggressiivisia kampanjoita. Hintakilpailu oli kovaa myös teollisuustuotteissa, joiden kysyntään vaikutti negatiivisesti julkisten infrastruktuurihankkeiden ja investointien väheneminen etenkin vuoden lopussa. Tikkurilan markkinaosuus kauppaa- ja rakennusmaaleissa oli noin 15 prosenttia vuonna 2016 (volyymimääräinen markkinaosuus vuonna 2015: noin 16 prosenttia).

Tikkurilan keskeisistä valuutoista Venäjän rupla oli katsauskaudella selvästi heikompi kuin vuotta aiemmin. Myös Puolan zloty ja Ruotsin kruunu olivat hieman heikommalla tasolla. Pienemmistä valuutoista heikkenivät muun muassa Kazakstanin tenge ja Kiinan juan.

Raaka-aineiden hinnat olivat kokonaisuutena lähellä vertailukauden tasoa, vaikka yksittäisten raaka-aineiden hintakehityksissä oli eroja.

Taloudellinen kehitys loka-joulukuussa 2016

Alla on esitetty loka-joulukuun segmenttikohtainen liikevaihto ja -tulos.

Loka-joulukuu (Milj. euroa)	Liikevaihto		Oikaistu liiketulos	
	10–12/2016	10–12/2015	10–12/2016	10–12/2015
SBU West	67,2	68,0	-9,7	-8,5
SBU East	37,0	35,4	0,3	-1,5
Konserni yhteinen ja eliminoinnit	0,0	0,0	-1,2	-1,0
Konserni yhteensä	104,2	103,4	-10,6	-11,1

Tikkurila-konsernin vuoden 2016 viimeisen neljänneksen **liikevaihto** kasvoi prosenttia. Korkeammat myyntivolyymit kasvattivat konsernin liikevaihtoa 4 prosenttia. Valuuttakurssimuutokset pienensivät euromääräistä liikevaihtoa prosenttia. Myyntihintojen korotuksilla ja myyntimixin muutoksilla ei ollut vaikutusta liikevaihtoon.

Oikaistu liiketulos oli -10,6 (-11,1) miljoonaa euroa, mikä vastaa -10,1 (-10,7) prosenttia liikevaihdosta.

Liiketulos (EBIT) oli -10,7 (-10,3) miljoonaa euroa, mikä vastaa -10,3 (-9,9) prosenttia liikevaihdosta.

Loka-joulukuun 2016 nettorahoitustuotot olivat 1,8 (-3,5) miljoonaa euroa. Katsauskauden osakekohtainen tulos oli -0,18 (-0,25) euroa.

Taloudellinen kehitys vuonna 2016

Alla on esitetty tammi-joulukuun segmenttikohtainen liikevaihto ja -voitto.

Tammi-joulukuu (Milj. euroa)	Liikevaihto		Oikaistu liiketulos	
	1–12/2016	1–12/2015	1–12/2016	1–12/2015
SBU West	395,2	395,3	45,3	50,5
SBU East	176,8	188,9	13,4	13,4
Konserni yhteinen ja eliminoinnit	0,0	-0,1	-4,6	-5,0
Konserni yhteensä	572,0	584,1	54,0	58,9

Tikkurila-konsernin vuoden 2016 **liikevaihto** laski 2 prosenttia. Valuuttakurssimuutokset pienensivät liikevaihtoa 4 prosenttia. Korkeammat myyntivolyymit kasvattivat liikevaihtoa 2 prosenttia. Myyntihintojen korotukset ja myyntimixin muutokset kasvattivat liikevaihtoa prosenttia. Yritysmyyntit laskivat liikevaihtoa prosenttia.

Oikaistu liikevoitto oli 54,0 (58,9) miljoonaa euroa, mikä vastaa 9,4 (10,1) prosenttia liikevaihdosta. Kannattavuus heikkeni vertailukautta korkeampien myynti- ja markkinointikulujen johdosta.

Liikevoitto (EBIT) oli 53,1 (61,7) miljoonaa euroa, mikä vastaa 9,3 (10,6) prosenttia liikevaihdosta.

Tammi-joulukuun 2016 nettorahoitustuotot olivat 3,9 (-9,3) miljoonaa euroa. Nettorahoitustuottojen kasvu edellisestä tilikaudesta johtui erityisesti Venäjän ruplaan liittyvistä valuuttakurssieroista. Tulos ennen veroja oli 57,4 (52,8) miljoonaa euroa. Verot olivat yhteensä 12,9 (11,3) miljoonaa euroa, mikä vastaa 22,5 (21,4) prosentin efektiivistä veroastetta. Tilikauden osakekohtainen tulos oli 1,01 (0,94) euroa.

Taloudellinen kehitys liiketoimintayksiköittäin

SBU West

(Milj. euroa)	10–12/2016	10–12/2015	Muutos-%	1–12/2016	1–12/2015	Muutos-%
Liikevaihto	67,2	68,0	-1,3 %	395,2	395,3	0,0 %
Oikaistu liike-tulos	-9,7	-8,5	-14,1 %	45,3	50,5	-10,3 %
Oikaistu liike-tulos-%	-14,4 %	-12,5 %		11,5 %	12,8 %	
Liiketulos (EBIT)	-9,8	-7,9	-24,4 %	45,1	53,2	-15,2 %
Liiketulos-% (EBIT-%)	-14,6 %	-11,6 %		11,4 %	13,5 %	
Investoinnit ilman yritysostoja	7,4	5,1	44,9 %	20,1	15,8	27,1 %

Taloudellinen kehitys loka-joulukuussa 2016

SBU Westin viimeisen neljänneksen liikevaihto oli lähellä vertailukauden tasoa. Korkeammat myyntivolyymit kasvattivat liikevaihtoa 7 prosenttia. Hyvää volyymikehitystä selittää osaltaan Suomen ja Puolan korkeat toimitukset, kun kyseisissä maissa varauduttiin viimeisen neljänneksen aikana uuden toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönottoon. Myyntimixin ja myyntihintojen muutokset laskivat liikevaihtoa 6 prosenttia. Kehityksen taustalla oli toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönottoon varautuminen sekä tasoitteiden ja suurempien purkkien suhteellisen osuuden kasvu myynnistä. Valuuttakurssimuutokset, lähinnä Ruotsin kruunun heikkeneminen, laskivat liikevaihtoa 3 prosenttia. Keskeisimmistä markkinoista Ruotsin liikevaihto laski 25,7 (28,2) miljoonaan euroon, Suomen liikevaihto kasvoi 12,8 (12,2) miljoonaan euroon ja Puolan liikevaihto kasvoi 13,3 (12,4) miljoonaan euroon.

Viimeisen neljänneksen liiketappio oli hieman vertailukautta korkeampi. Kannattavuutta heikensi myyntimixin ja myyntihintojen muutokset.

Taloudellinen kehitys vuonna 2016

SBU Westin koko vuoden liikevaihto oli vertailukauden tasolla. Korkeammat myyntivolyymit kasvattivat liikevaihtoa 3 prosenttia. Myyntivolyymit kasvoivat kaikilla keskeisillä markkinoilla. Myyntimixin ja myyntihintojen muutokset laskivat liikevaihtoa 2 prosenttia. Valuuttakurssimuutokset, lähinnä Puolan zlotyn ja Ruotsin kruunun heikkeneminen, laskivat liikevaihtoa 2 prosenttia. Ruotsin liikevaihto laski 149,9 (151,7) miljoonaan euroon, Suomen liikevaihto oli vertailukauden tasolla 98,1 (98,1) miljoonaa euroa ja Puolan liikevaihto kasvoi 70,4 (68,4) miljoonaan euroon.

SBU Westin koko vuoden liikevoitto ja suhteellinen kannattavuus heikkenivät vertailukaudesta. Kannattavuutta heikensivät myyntimixin muutokset sekä vertailukautta korkeammat kiinteät kustannukset, jotka kasvoivat lähinnä korkeampien myynti- ja markkinointipanostusten johdosta.

SBU East

(Milj. euroa)	10–12/2016	10–12/2015	Muutos-%	1–12/2016	1–12/2015	Muutos-%
Liikevaihto	37,0	35,4	4,6 %	176,8	188,9	-6,4 %
Oikaistu liikevaihto	0,3	-1,5	121,5 %	13,4	13,4	-0,3 %
Oikaistu liikevaihto-%	0,9 %	-4,3 %		7,6 %	7,1 %	
Liikevaihto (EBIT)	0,3	-1,3	125,7 %	12,6	13,6	-7,0 %
Liikevaihto-% (EBIT-%)	0,9 %	-3,7 %		7,1 %	7,2 %	
Investoinnit ilman yritysostoja	1,3	1,1	9,7 %	3,2	5,1	-37,8 %

Taloudellinen kehitys loka-joulukuussa 2016

SBU Eastin viimeisen neljänneksen liikevaihto kasvoi 5 prosenttia vertailukaudesta. Alhaisemmat myyntivolyymit laskivat liikevaihtoa 4 prosenttia. Myyntihintojen korotukset ja myyntimixin muutokset kasvattivat liikevaihtoa 11 prosenttia. Valuuttakurssimuutokset kasvattivat liikevaihtoa 3 prosenttia. Venäjän liikevaihto kasvoi 25,6 (22,9) miljoonaan euroon.

Viimeisen neljänneksen liikevaihto kääntyi voitolliseksi hyvän myynnin rakenteen ja tiukan kulukontrollin johdosta.

Taloudellinen kehitys vuonna 2016

SBU Eastin koko vuoden liikevaihto laski 6 prosenttia vertailukaudesta. Valuuttakurssimuutokset pienensivät liikevaihtoa 8 prosenttia etenkin heikon Venäjän ruplan johdosta. Venäjällä alkuvuonna 2016 tehdyt myyntihintojen korotukset, joilla kompensoitiin ruplan heikkenemisen vaikutuksia, ja myyntimixin muutokset kasvattivat SBU Eastin liikevaihtoa 8 prosenttia. Alhaisemmat myyntivolyymit laskivat liikevaihtoa 2 prosenttia. Kiinan myyntivolyymit kasvoivat voimakkaasti vuoden takaisesta. Myyntivolyymit kasvoivat selvästi myös Kazakstanissa. Venäjällä myyntivolyymit laskivat hieman vertailukaudesta. Yritysmyynti laskivat liikevaihtoa 4 prosenttia. Venäjän liikevaihto laski 120,2 (128,4) miljoonaan euroon.

Koko vuoden oikaistu liikevoitto oli vertailukauden tasolla ja suhteellinen kannattavuus parani hieman. Kannattavuutta paransivat myyntihintojen korotukset ja myyntimixin muutokset, paikallisen valmistuksen lisääminen ja tuottavuuden paraneminen Venäjällä sekä Kiinan liiketoiminnan hyvä kehitys.

Rahavirta, rahoitus ja rahoitusriskien hallinta

Tikkurilan rahoitusasema ja maksuvalmius säilyivät katsauskaudella hyvänä.

Liiketoiminnan rahavirta tammi-joulukuussa oli yhteensä 42,8 (48,5) miljoonaa euroa. Rahavirtaa heikensi liiketoiminnan alhaisempi kannattavuus ja nettokäyttöpääoman muutokset. Katsauskauden lopussa nettokäyttöpääoman määrä oli 89,1 (78,9) miljoonaa euroa. Nettokäyttöpääoman kasvu johtui pääasiassa myyntisaamisten kasvusta: myyntisaamisten määrää on lisännyt aiempaa pidemmät maksuajat valikoiduissa keskeisissä asiakkuuksissa, myynnin ajoitus vuoden lopussa sekä osittain myös valuuttakurssien muutokset, esimerkiksi ruplan kurssin vahvistuminen. Lisäksi valmistustuotteiden varastot olivat hieman korkeammalla tasolla johtuen valmistautumisesta uuden toiminnanohjausjärjestelmän käyttöön Puolassa vuodenvaihteessa. Korottomien velkojen määrä oli kokonaisuutena edellisen vuodenvaihteen tasolla. Investointien nettoraahavirta oli yhteensä -20,1 (-15,8) miljoonaa euroa, kun otetaan huomioon yritys Hankintojen sekä liiketoimintojen myyntien vaikutukset. Rahavirta investointien jälkeen oli katsauskauden lopussa yhteensä 22,7 (32,6) miljoonaa euroa.

Korollisten velkojen määrä oli 77,2 (63,0) miljoonaa euroa katsauskauden lopussa, ja nettovelka oli 58,7 (46,2) miljoonaa euroa. Rahavarat olivat katsauskauden päättyessä 18,5 (16,8) miljoonaa euroa. Lyhytaikaiset korolliset velat olivat yhteensä 27,1 (12,8) miljoonaa euroa, sisältäen liikkeeseen lasketut

yrittödistykset, joiden nimellisarvo oli yhteensä 25,0 (10,0) miljoonaa euroa. Vastaavasti pitkäaikaisia korollisia velkoja oli yhteensä 50,1 (50,2) miljoonaa euroa. Joulukuun lopussa konsernilla oli yhteensä 109,4 (111,1) miljoonaa euroa myönnettyjä nostamattomia lainoja tai luottolimiittejä.

Konsernin nettorahoituskulut olivat 3,9 positiiviset (-9,3) miljoonaa euroa, josta korkokuluja oli -0,3 (-0,9) miljoonaa ja muita rahoituskuluja -0,6 (-0,5) miljoonaa. Katsauskauden korollisten velkojen pääomapainotettu keskimääräinen korko oli 0,8 (1,2) prosenttia. Realisoituneiden ja realisoitumattomien valuuttakurssierojen vaikutus nettorahoitustuottoihin oli yhteensä 4,8 (-7,9) miljoonaa euroa nettotulosta parantava. Merkittävin parannus konsernin valuuttakurssieroihin tuli ruplamääräisten erien kautta. Tilikauden 2014 lopussa yhtiön hallitus päätti muuttaa valuuttakurssiriskien hallintaa siten, että yhtiö ei tilikauden 2015 alusta alkaen enää tee valuuttatermiinejä tai sovelle muita rahoitusinstrumentteja riskien suojaamiseksi, vaan valuuttakurssiriskien hallinnassa käytetään soveltuvin osin operatiivisia toimenpiteitä, kuten esimerkiksi sisään tulevien ja ulosmenevien rahavirtojen valuuttajakauman yhteensovittamista.

Omavaraisuusaste oli joulukuun lopussa 50,9 (51,1) prosenttia, ja nettovelkaantuneisuusaste oli 28,1 (23,7) prosenttia.

Investoinnit

Vuoden 2016 bruttoinvestoinnit ilman yritysostoja olivat 23,3 (20,9) miljoonaa euroa. Katsauskauden investoinnit liittyivät lähinnä uusien IT-sovellusten käyttöönottoon eri puolilla konsernia. Yksi keskeisimpiä käynnissä olevia sovellusinvestointihankkeita on uuden toiminnanohjausjärjestelmän (ERP) käyttöönotto, joka alkoi konsernissa asteittain vuoden 2016 ensimmäisellä vuosipuoliskolla ja mihin liittyvät keskeneräiset hankinnat konsernitaseessa olivat noin 14,8 miljoonaa euroa tilinpäätöshetkellä 31.12.2016. Uusi toiminnanohjausjärjestelmä on otettu vuonna 2016 käyttöön Baltiassa, Suomessa ja Norjassa, ja vuoden 2017 alusta Puolassa. Vuoden 2017 ensimmäisen vuosipuoliskon aikana se tulee olemaan käytössä lähes kaikissa konsernin toimintamaissa.

Konsernin poistot ja arvonalentumiset olivat 16,7 (17,3) miljoonaa euroa vuonna 2016. Konserni tekee arvonalentumistestauksia IAS 36 -standardin mukaisesti.

Myynti ja markkinointi

Tikkurila investoi vuosittain merkittävästi rahaa ja resursseja tuotteidensa ja palvelujensa markkinoimiseen ja brändiensä vahvistamiseen. Aktiivista tunnettuuden rakentamista ja käyttäjäkokemuksen parantamista jatkettiin myös vuoden 2016 aikana. Tikkurila-konsernin myynti- ja markkinointikulut henkilöstökulut mukaan luettuina olivat yhteensä 97,5 (92,6) miljoonaa euroa vuonna 2016, mikä vastasi 17,0 (15,8) prosenttia liikevaihdosta.

Kansainvälisten brändiensä Tikkurilan ja Beckersin lisäksi Tikkurilalla on useita paikallisia brändejä, joista suurimpia ovat Alcro, Teks ja Vivacolor. Toiminnan painopiste on premium-tuotteissa, mutta tiettyjen markkinoiden kysyntärakenteesta johtuen Tikkurila tarjoaa jonkin verran myös medium- ja economy-segmentin tuotteita. Ulkopuolisten tutkimusten mukaan Tikkurila-konsernin strategiset brändit ovat tunnetuimpia tai tunnetuimpien maalibrändien joukossa markkina-alueillaan.

Tikkurilan tavoitteena on tarjota paras käyttäjäkokemus. Tikkurila kehittää mahdollisimman laadukkaita, helppokäyttöisiä ja ympäristön kannalta kestäviä tuotteita, kouluttaa sidosryhmiä tuotteidensa kestäväan käyttöön sekä panostaa maalin valintaa, myyntiä ja ostamista helpottavien ratkaisujen kehittämiseen. Tikkurila tukee asiakkaitansa maalaamisen kaikissa vaiheissa onnistuneen ja kestäväan lopputuloksen varmistamiseksi. Tikkurilan palveluvalikoimaan kuuluvat muun muassa väri- ja sävytyspalvelut, maalausneuvonta sekä asiantuntija- ja koulutuspalvelut. Ammattitaitoinen henkilöstö opastaa asiakkaita tarjoamalla heille neuvoja maalaamiseen, tuotteen ja värin valintaan liittyen. Kaupoissa ja digitaalisissa kanavissa tarjoamiensa ideoiden ja ohjeiden avulla Tikkurila inspiroi ihmisiä maalaamaan, auttaa heitä oikean tuotteen valinnassa ja ohjaa sen turvallisessa käytössä.

Vuoden aikana muun muassa vahvistettiin ammattilaissegmentin resursseja, tiivistettiin kansainvälisiä brändejä tukevien yhteisten konseptien luomista, tehostettiin digitaalisten kanavien hyödyntämistä ja vietiin eteenpäin asiakaskokemuksen parantamiseen tähtäävää hanketta. Vuoden merkittäviin tapahtumiin kuuluivat muun muassa myymäläverkoston kasvattaminen yli 100 myyntipisteellä ja virtuaalitodellisuutta hyödyntävän sisustussovelluksen lanseeraus Kiinassa, verkkokaupan avaaminen Puolassa, uuden sukupolven vesiohenteisen kuullotteen ja puuöljyn lanseeraaminen Suomessa, yhteiskunnallisesti hyödyllisten maalausprojektien toteuttamiseen keskittyvän Alcro Maalisäätiön (Färgfonden) lanseeraaminen Ruotsissa sekä paikallisesti valmistettavan ja uudistetun Tikkurila Euro -sarjan lanseeraus Venäjällä.

Ruotsissa keskityttiin vuoden aikana etenkin brändien positioonin vahvistamiseen sekä preferenssin ja suositteluhaluuden kasvattamiseen, Venäjällä paikallisten tuotteiden lanseeraamiseen ja uudistuksiin sekä taktisiin kampanjoihin, Suomessa tuotetarjoaman laajentamiseen kasvun tukemiseksi ja Puolassa erityisesti premium-brändien tunnettuuden lisäämiseen ja myymäläesillepanon kehittämiseen.

Tutkimus, tuotekehitys ja innovaatiotoiminta

Tikkurilan tutkimus- ja tuotekehitystoiminnan kulut vuonna 2016 olivat 11,3 (2015: 11,2 ja 2014: 10,7) miljoonaa euroa eli 2,0 (2015: 1,9 ja 2014: 1,7) prosenttia liikevaihdosta. Vuoden 2016 lopussa tuotekehityksen parissa työskenteli 191 (184) henkilöä. Tikkurilan suurimmat tuotekehitysyksiköt sijaitsevat Suomessa, Venäjällä, Puolassa ja Ruotsissa.

Tikkurilan tutkimus, tuotekehitys ja innovaatiotoiminta (RDI) vastaa uusien liiketoimintamahdollisuuksien luomisesta, tuotevalikoiman ylläpidosta ja uudistamisesta sekä vaihtoehtoisten raaka-aineiden tutkimisesta ja käyttöönottamisesta. Asiakkaiden tarpeet, ympäristö- ja turvallisuusnäkökulmat sekä lainsäädäntö ohjaavat tuotekehitystä.

Vuonna 2016 RDI-toiminnan painopiste oli tuotelanseerauksissa, tuoteturvallisuusasioissa, tuotteiden ympäristömyötäisyydessä, kaavojen ja raaka-aineportfolion harmonisoinnissa, kustannussäästöissä sekä mahdollisten ulkopuolisten kumppanien kartoittamisessa. Merkittäviin projekteihin kuuluivat paikallisen raaka-ainehankinnan lisääminen Venäjällä, vientitoiminnan laajentamisesta johtuva tuotteiden optimointi erilaisiin olosuhteisiin ja uudistuneisiin Joutsen-merkkikriteereihin vastaaminen.

Vuoden merkittävimpiin lanseerauksiin kuuluivat muun muassa FonteFacade-kuitusementtilevypinnoitejärjestelmä, puutuotteiden palonestopinnoite Fontefire WF sekä puupinnoille tarkoitettu vesiohenteinen kuullote Valtti Plus Kesto, joka antaa ennennäkemättömän hyvän säänkestävyyden seinäpintojen kultavien tuotteiden sarjassa.

Yritysvastuu

Tikkurila on jo vuosikymmenten ajan tehnyt pitkäjänteistä työtä korkealaatuisten, helppokäyttöisten, ympäristön ja ihmisten kannalta turvallisten pintakäsittelyratkaisujen kehittämiseksi ja niiden käytön edistämiseksi. Tuotteidemme turvallisuus, laatu ja kestävyys ovat tärkeimmät toimintaamme ohjaavat peruspilarit.

Tikkurilan yritys vastuuhjelma "A Colorful Tomorrow" luo viitekehyksen Tikkurilassa tehtävään kestävään ja vastuulliseen liiketoiminnan kehittämiseen. Pyrimme edistämään kestävää kehitystä ja ottamaan huomioon ympäristön, talouteen ja yhteiskuntaan liittyvät näkökohdat niin päivittäisessä työssä kuin strategisessa liiketoiminnan kehittämisessä. Vastuullisuustyömme painopistealueet ovat käyttäjäkokemus, resurssit ja ihmiset.

Tikkurila raportoi edistymisestään vastuullisuusasioissa vuosittain. Tikkurila GRI 2016 -yritysvastuuraportissa kuvataan Tikkurilan toiminnan kannalta keskeisimpiä vastuullisuuden asioita ja raportoidaan edistyminen eri

yritysvastuun osa-alueilla. Raportti julkaistaan suomeksi ja englanniksi. Vuoden 2016 raportointi soveltaa kansainvälistä GRI (Global Reporting Initiative) G4 -ohjeistoa.

Kestävät ratkaisut

Asiakkaiden kasvanut ympäristötietoisuus ja muutokset kulutustottumuksissa sekä maalien koostumusta ja turvallisuutta koskeva muuttuva lainsäädäntö ovat vaikuttaneet siihen, että ympäristömyötäiset ja terveyden kannalta turvalliset tuotteet kiinnostavat yhä enemmän. Asiakkaamme haluavat valita tuotteita, joiden valmistuksella ja käytöllä on mahdollisimman pienet ympäristö- ja terveysvaikutukset, ja jotka ovat käyttäjille turvallisia. Suurin osa Tikkurilan maaleista on vesiohenteisia. Vuonna 2016 vesiohenteisten tuotteiden osuus tuotannosta oli 73,8 (73,5) prosenttia.

Ympäristöinvestoinnit ja -käyttökustannukset

Vuoden 2016 investoinnit ympäristönsuojeluun toimipaikoilla olivat 0,3 (0,7) miljoonaa euroa ja ympäristöön liittyvät käyttökustannukset 1,6 (1,7) miljoonaa euroa. Vuonna 2016 toimipaikkojen raportoimat ympäristöinvestoinnit liittyivät muun muassa ympäristöturvallisuuteen; sadevesikaivoihin hankittiin sulkuventtiilejä ja -kansia ja toimipaikoille vuodontorjuntavälineistöä. Lisäksi investoitiin raaka-aineiden varastoinnin parannuksiin ja rakennusteknisiin kehityshankkeisiin muun muassa valaistuksen ja vedenkäytön tehostamiseen sekä työpisteiden ilmanlaatuun. Käyttökustannuksiin sisältyvät muun muassa jätteiden käsittely, jäteveden käsittely ja analysointi sekä sertifiointikustannukset.

Henkilöstö

Tikkurilan palveluksessa työskenteli vuoden 2016 lopussa 3 033 (2015: 3 100) henkilöä 14 eri maassa. Henkilöstömäärä oli tammi-joulukuussa 2016 keskimäärin 3 112 (3 193).

Alla on esitetty Tikkurila-konsernin henkilöstömäärä kunkin vuosineljänneksen lopussa liiketoimintayksiköittäin vuoden 2015 alusta alkaen.

	Q1/2015	Q2/2015	Q3/2015	Q4/2015	Q1/2016	Q2/2016	Q3/2016	Q4/2016
SBU West	1 626	1 717	1 645	1 630	1 605	1 718	1 673	1 649
SBU East	1 558	1 553	1 515	1 441	1 494	1 409	1 400	1 353
Konsernitoiminnot	31	30	29	29	30	30	30	31
Yhteensä	3 215	3 300	3 189	3 100	3 129	3 157	3 103	3 033

Vuonna 2016 suoriteperusteisten palkkojen ja palkkioiden kokonaissumma oli 81,4 (79,8) miljoonaa euroa.

Työturvallisuus

Tikkurilassa seurataan toiminnan turvallisuutta LTA1-tapaturmataajuus-mittarilla, joka ilmaisee vähintään yhden päivän poissaoloon johtaneiden tapaturmien lukumäärän miljoonaa työtuntia kohti. Tikkurilan tapaturmataajuus (LTA) vuonna 2016 oli 2,7 (1,9).

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Tikkurilan osakepääoma oli vuoden 2016 lopussa 35,0 miljoonaa euroa, ja osakkeiden rekisteröity kokonaismäärä oli 44 108 252 kappaletta. Tikkurilan hallussa oli vuoden 2016 lopussa 2 461 omaa osaketta.

Euroclear Finland Oy:n rekisterin mukaan Tikkurilalla oli 31.12.2016 yhteensä noin 20 000 osakkeenomistajaa. Luettelo arvo-osuustilijärjestelmään rekisteröidyistä suurimmista osakkeenomistajista pidetään säännöllisesti päivitettyinä Tikkurilan internetsivuilla osoitteessa www.tikkurilagroup.com/fi/sijoittajat/osaketieto/osakkeenomistajat.

Tikkurilan osakkeen joulukuun päätöskurssi oli 18,81 euroa. Kaupankäyntimäärillä painotettu keskikurssi tammi-joulukuussa oli 17,12 euroa, alin kurssi 14,29 euroa ja korkein kurssi 19,76 euroa. Joulukuun lopussa Tikkurila Oyj:n osakkeiden markkina-arvo oli 829,6 miljoonaa euroa. Osaketta vaihdettiin tammi-joulukuussa NASDAQ OMX Helsinki Oy:ssä 11,9 miljoonaa kappaletta, mikä vastaa noin 26,9 prosenttia osakkeiden määrästä. Osakevaihdon arvo oli 203,3 miljoonaa euroa. Tikkurilan osakkeilla käydään kauppaa myös NASDAQ OMX Helsingin ulkopuolella, mutta tästä pörssin ulkopuolisesta kaupankäynnistä yhtiöllä ei ole käytössään tarkkoja tilastotietoja.

Tikkurilan hallituksen jäsenet ja heidän lähipiirinsä omistivat 31.12.2016 yhteensä 111 228 osaketta, mikä vastaa noin 0,3 prosenttia yhtiön osakepääomasta ja äänivallasta. Lisäksi Tikkurilan hallituksen puheenjohtaja Jari Paasikivi toimii Tikkurilan suurimman yksittäisen omistajan Oras Invest Oy:n toimitusjohtajana.

Tikkurilan johtoryhmä ja heidän lähipiirinsä omistivat joulukuun lopussa yhteensä 102 564 Tikkurilan osaketta, mikä vastaa noin 0,2 prosenttia yhtiön osakepääomasta ja äänivallasta. Ajantasainen tieto Tikkurilan ilmoitusvelvollisten sisäpiiriläisten osakeomistuksista on nähtävillä osoitteessa www.tikkurilagroup.fi/hallinnointi/sisapiiri/.

Tikkurilan tiedossa ei ole yhtiön osakkeiden omistukseen ja äänivallan käyttöön liittyviä voimassaolevia sopimuksia.

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä

Tikkurila laatii erillisen selvityksen hallinnointi- ja ohjausjärjestelmästä suomalaisten listayhtiöiden hallinnointikoodin suosituksen mukaisesti. Selvitys sisältää myös muita keskeisiä hallinnoinnin osa-alueita. Selvitys sisältyy vuosikatsaukseen, mutta julkaistaan erillään hallituksen toimintakertomuksesta. Selvitys on saatavilla viikolla 9 Tikkurilan internetsivuilta osoitteesta www.tikkurilagroup.com/fi/sijoittajat.

Varsinaisen yhtiökokouksen ja hallituksen päätökset

Varsinaiselle yhtiökokoukselle kuuluvat asiat

Tikkurila Oyj:n varsinainen yhtiökokous vahvisti 6.4.2016 tilikauden 2015 tilinpäätöksen ja myönsi vastuuvapauden hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle. Yhtiökokous vahvisti tilikaudelta 2015 osingoksi 0,80 euroa osakkeelta. Jäljelle jäävät voittovarot jätettiin vapaaseen omaan pääomaan. Osinko maksettiin osakkeenomistajalle, joka oli osingonmaksun täsmäytyspäivänä 8.4.2016 merkitty Euroclear Finland Oy:n ylläpitämään yhtiön osakasluetteloon. Osinko maksettiin 15.4.2016.

Hallituksen jäsenten lukumääräksi päätettiin kuusi ja hallitukseen valittiin uudelleen seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka Eeva Ahdekivi, Harri Kerminen, Jari Paasikivi, Riitta Mynttinen, Pia Rudengren ja Petteri Waldén.

Yhtiökokous päätti, että hallituksen jäsenten palkkiot pidetään ennallaan. Vuosipalkkiot ovat: puheenjohtaja 64 000 euroa, varapuheenjohtaja ja jäsen, joka toimii tarkastusvaliokunnan puheenjohtajana 40 000 euroa sekä muut hallituksen jäsenet 32 000 euroa vuodessa. Vuosipalkkiosta noin 40 prosenttia maksetaan markkinoilta hankittavina Tikkurila Oyj:n osakkeina ja loput käteisenä. Osakkeet hankitaan suoraan hallituksen jäsenten lukuun kahden viikon kuluessa siitä, kun liiketoimintakatsaus ajalta 1.1.–31.3.2016 on julkistettu. Lisäksi hallituksen jäsenille maksetaan kultakin hallituksen ja sen valiokuntien varsinaiselta kokoukselta (pois lukien päätökset ilman kokousta) palkkiona: jäsenen kotimaassa pidettävät kokoukset 600 euroa sekä jäsenen kotimaan ulkopuolella pidettävät kokoukset 1 200 euroa. Jäsenen osallistuessa kokoukseen puhelin- tai videoyhteyden välityksellä maksetaan 600 euron kokouspalkkio. Matkustuskustannukset korvataan yhtiön matkustussäännön mukaan.

Yhtiökokous päätti, että tilintarkastajalle maksetaan palkkio yhtiön hyväksymän tilintarkastajan laskun mukaan. Yhtiökokous valitsi uudelleen tilintarkastajaksi seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka KPMG Oy Ab:n. Päävastuullisena tilintarkastajana toimii KHT Toni Aaltonen.

Yhtiöjärjestyksen ja nimitystoimikunnan tehtävänkuvan muutos

Yhtiökokouksen päätöksen mukaan Tikkurila Oyj:n yhtiöjärjestyksen 3. kohtaan sisältyvä maininta siitä, että hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan, poistettiin. Muutoksen tarkoituksena on mahdollistaa puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan valinta myös yhtiökokouksessa. Lisäksi yhtiökokous päätti, että nimitystoimikunnan tehtävänkuvaa muutettiin siten, että nimitystoimikunnan tehtävänä on valmistella ja esitellä yhtiökokoukselle tehtävät ehdotukset hallituksen puheenjohtajaksi, varapuheenjohtajaksi ja jäseniksi sekä näiden palkkioiksi. Aiemmin nimitystoimikunta valmisteli ehdotukset hallituksen jäseniksi ja hallituksen jäsenten palkkioiksi.

Valtuutus omien osakkeiden hankkimiseen ja osakeantiin

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 4 400 000 yhtiön oman osakkeen hankkimisesta. Osakkeita hankitaan käytettäväksi mahdollisten yrityskauppojen tai -järjestelyjen rahoittamiseksi tai toteuttamiseksi, yhtiön oman pääoman rakenteen kehittämiseksi, osakkeen likviditeetin parantamiseksi, käytettäväksi yhtiön hallituksen jäsenten vuosipalkkioiden maksamiseen tai yhtiön osakeperusteisten palkkiojärjestelmien toteuttamiseen. Hankkimisvaltuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka, kuitenkin enintään 30.6.2017 saakka.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 4 400 000 yhtiön hallussa olevan yhtiön oman osakkeen luovuttamisesta tai uuden osakkeen antamisesta. Yhtiön hallussa olevat oman osakkeet voidaan luovuttaa ja uudet osakkeet voidaan antaa joko maksua vastaan tai maksutta. Uudet osakkeet voidaan antaa ja yhtiöllä olevat omat osakkeet luovuttaa yhtiön osakkeenomistajille siinä suhteessa kuin he ennestään omistavat yhtiön osakkeita tai osakkeenomistajan etuoikeudesta poiketen suunnatulla osakeannilla, jos siihen on yhtiön kannalta painava taloudellinen syy, kuten yrityskauppojen tai -järjestelyjen rahoittaminen tai toteuttaminen, yhtiön oman pääoman rakenteen kehittäminen, osakkeen likviditeetin parantaminen, yhtiön hallituksen vuosipalkkioiden maksaminen tai yhtiön osakeperusteisten palkkiojärjestelmien toteuttaminen. Valtuutus on voimassa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen saakka, kuitenkin enintään 30.6.2017 saakka.

Tikkurilan hallituksen päätökset

Tikkurilan hallitus valitsi kokouksessaan 6.4.2016 keskuudestaan hallituksen puheenjohtajaksi Jari Paasikiven ja varapuheenjohtajaksi Petteri Walldénin.

Tarkastusvaliokunnan puheenjohtajana jatkaa Eeva Ahdekivi ja jäseninä Riitta Mynttinen ja Pia Rudengren. Palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajana jatkaa Jari Paasikivi ja jäseninä Harri Kerminen ja Petteri Walldén.

Hallituksen ehdotus voittovarojen käytöstä

Tikkurila Oyj:n jakokelpoinen oma pääoma oli 31.12.2016 yhteensä 161,5 miljoonaa euroa: sijoitetun vapaan oman pääoman rahaston määrä oli 40,0 miljoonaa euroa ja kertyneiden voittovarojen määrä 121,5 miljoonaa euroa. Hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, että 31.12.2016 päättyneeltä tilikaudelta jaetaan osinkoa 0,80 euroa osakkeelta ja että jäljelle jäävät voittovarot jätetään vapaaseen omaan pääomaan. Ehdotettu osinko on yhteensä noin 35,3 miljoonaa euroa, ja se vastaa noin 79 prosenttia konsernin tilikauden 2016 nettotuloksesta. Ehdotettu osingonmaksun täsmäytyspäivä on 6.4.2017 ja osingonmaksupäivä 13.4.2017.

Varsinainen yhtiökokous 2017

Tikkurila Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään tiistaina 4.4.2017 klo 10.00 Finlandiatalossa (os. Mannerheimintie 13, 00100 Helsinki). Hallituksen toimintakertomus ja tilinpäätös ovat saatavilla viikolla 9 osoitteessa www.tikkurilagroup.fi

Lähiajan riskit ja epävarmuustekijät

Tikkurilan liiketoimintaan vaikuttavat erilaiset strategiset, operatiiviset, taloudelliset ja vahinkoriskit. Tikkurila pyrkii tunnistamaan ja arvioimaan riskit sekä reagoimaan niihin mahdollisimman ennakoivasti sekä rajoittamaan niiden mahdollisia haitallisia vaikutuksia. Keskeisimpiä lähiajan riskejä ja epävarmuustekijöitä ovat yhtiön arvion mukaan tämän tilinpäätöstiedotteen julkaisuhetkellä seuraavat:

Venäjän ja sen lähialueiden makrotaloudellinen tilanne

Venäjän talouden lasku loiveni viime vuonna ja talouden ennakoidaan kääntyvän jopa hienoiseen nousuun kuluvan vuoden aikana. Venäjän talous on erittäin riippuvainen öljyn hinnan kehityksestä. Mikäli öljyn hinta laskisi nykyiseltä yli 50 dollarin tynnyrihintatasolta, johtaisi se ennakoitua heikompaan talouden ja kuluttajien ostovoiman kehitykseen kuluvan vuoden aikana, mikä puolestaan heikentäisi Tikkurilan tuotteiden kysyntää ja siirtäisi kysynnän painopistettä halvemman hintaluokan tuotteisiin.

Luottotappioriskit

Kehittyvillä markkinoilla rahoituksen saatavuus on heikentynyt ja korot ovat korkeat, mikä on lisännyt luottotappioriskejä; vaikka Tikkurila ei ole kokenut merkittäviä luottotappioita, jatkossa vastapuoliriskit korostuvat ja voivat haitata liiketoimintaa tai aiheuttaa tappioita, vaikka Tikkurilan asiakaskunta on laaja-alainen.

Valuuttakurssien kehitys

Tikkurilan kansainvälisestä toiminnasta johtuen konsernin tuloslaskelmaan, taseeseen ja rahavirtaan kohdistuu valuuttariskejä. Merkittävimmät valuuttariskit kohdistuvat Venäjän ruplaan, Ruotsin kruunuun ja Puolan zlotyyyn, joissa Tikkurilan suurimmat tytäryhtiöt raportoivat liiketoimintansa tuloksen. Osa konsernin raaka-aineostoista on hinnoiteltu suoraan tai välillisesti Yhdysvaltain dollareina. Dollari vahvistui viime vuoden aikana selvästi, ja mikäli tämä kehitys jatkuu, saattaa sillä olla konsernin raaka-ainekustannuksia lisäävä vaikutus. Lisäksi konsernin omaan pääomaan kohdistuu valuuttariski muunnettaessa tytäryhtiöiden valuuttamääräisiä oman pääoman eriä euromääräisiksi, ja euromääräisen konsernitaseen omaisuuserien arvot muuttuvat valuuttakurssien muuttuessa.

Raaka-aineisiin liittyvät riskit

Tikkurila on riippuvainen toimittajiensa kyvystä toimittaa maalien valmistuksessa tarvittavia raaka-aineita. Tiettyjen Tikkurilan kannalta tärkeiden raaka-aineiden hinnoissa näkyi nousupainetta vuoden 2016 jälkimmäisellä puoliskolla. Tikkurila uskoo raaka-aineiden hintojen nousevan jatkossa. On mahdollista, että konserni ei pysty täysimääräisesti tai ilman viiveitä siirtämään kustannusten nousua lopputuotehintoihinsa. Etenkin titaanidioksidin saatavuuteen ja hintakehitykseen liittyy merkittäviä epävarmuustekijöitä vuonna 2017. Raaka-aineisiin liittyvät epävarmuudet voivat vaikuttaa markkinaosuuskehitykseen, yleiseen kilpailutilanteeseen tai tuotevalikoimaan.

Toimialaan ja operatiiviseen toimintaan liittyvät riskit

Maalitoimialalla kilpailu on kiristynyt ja hinnan merkitys on talousvaikeuksissa korostunut. Esimerkiksi osa rakennusteollisuudessa tai sen lähellä olevista yhtiöistä on laajentanut tuotevalikoimaansa myös maaleihin täydentääkseen kokonaistarjoomaansa ammattilaisasiakkaille, joiden merkitys on kasvamassa. Tämä voi

vaikuttaa jatkossa Tikkurilan tuoteportfolion rakenteeseen ja asiakasjakaumaan, ja sitä kautta esimerkiksi kannattavuuteen.

Yhteiskunnan yleinen digitalisoituminen on nopeutunut, mikä voi jatkossa vaikuttaa muuan muassa Tikkurilan logistiikkaan ja tuotteiden jakelukanaviin ja mikä lisää maalituotteiden loppukäyttäjien mahdollisuuksia kilpailuttaa maaliyhtiöitä yli maantieteellisten rajojen. Asiakaskysynnän lisääntyvä vaihtelu ja reaaliaikaisen informaation parempi hyödyntäminen saattavat myös aiheuttaa tarpeita rakenteellisiin muutoksiin tulevaisuudessa tuotantoteknologiassa ja -kalustossa. Asiakastarpeiden ymmärtämisen merkitys tulee jatkossa vieläkin korostumaan. Liiketoiminnan voimakkaat vaihtelut ja nopea teknologinen muutos asettavat lisähaasteita myös osaavan henkilöstön saannille ja osaamistason kehittämiseksi. Osaamisen turvaaminen ja monipuolistaminen ovat olennaisia kasvun turvaamiseksi.

Tikkurilan riskinhallintaperiaatteet ovat nähtävissä Tikkurilan sivustolla osoitteessa www.tikkurilagroup.fi. Lisätietoja Tikkurilan liiketoiminnan lyhyen ja pitkän aikavälin riskeistä julkaistaan hallinnointiselityksessä. Lisätietoja taloudellisista riskeistä annetaan vuoden 2016 konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa.

Näkymät vuodelle 2017

Tikkurilan keskeisistä markkinoista Ruotsin ja Puolan kohtuullisen vahvan talouskasvun odotetaan jatkuvan vuonna 2017. Myös Suomen ja Venäjän talouksien arvioidaan kasvavan hieman. Maalinkysynnän arvioidaan kasvavan maltillisesti Tikkurilan toiminta-alueella kuluvan vuoden aikana. Ammattilaissegmentin merkitys kasvaa, mikä vaikuttaa Tikkurila-konsernin myynnin jakaumaan.

Raaka-ainehintojen arvioidaan nousevan, mutta Tikkurila pyrkii kompensoimaan vaikutusta tehostamalla raaka-ainehankintaansa, lisäämällä paikallista hankintaa Venäjällä sekä myyntihintojen korotuksilla. Lisäksi titaanidioksidin saatavuuteen liittyy riskejä.

Ohjeistus vuodelle 2017

Tikkurila arvioi tilikauden 2017 liikevaihdon ja oikaistun liikevoiton kasvavan vuoden 2016 tasosta.

Tilinpäätöslyhennelmä ja liitetiedot

Tikkurilan tilinpäätös on tilintarkastettu ja tilintarkastuskertomus on annettu 8.2.2017. Tässä tilinpäätöstiedotteessa esitetty taloudellinen informaatio on laadittu IAS 34 -standardin mukaisesti. Pyörityseroista johtuen taulukoiden luvut eivät yhteenlaskettuina välttämättä täsmää taulukoiden loppusummiin. Neljännesvuositiedot ovat tilintarkastamattomia.

Konsernitilinpäätöksen laatimisessa on sovellettu samoja laatimisperiaatteita kuin vuositilinpäätöksessä 2015 lukuun ottamatta vuonna 2016 käyttöönotettuja uusia tai uudistettuja standardeja ja tulkintoja.

Johdon käsityksen mukaan näillä uusilla IFRS ja IFRIC muutoksilla ei ole ollut merkittävää vaikutusta katsauskaudelta esitettyihin lukuihin.

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA Milj. euroa	10-12/2016	10-12/2015	1-12/2016	1-12/2015
Liikevaihto	104,2	103,4	572,0	584,1
Liiketoiminnan muut tuotot	0,7	0,8	2,5	4,8
Kulut	-111,2	-110,1	-504,7	-509,8
Poistot ja arvonalentumiset	-4,4	-4,4	-16,7	-17,3
Liiketulos	-10,7	-10,3	53,1	61,7
Nettorahoituskulut	1,8	-3,5	3,9	-9,3
Osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyjen yritysten tuloksista	0,0	0,1	0,3	0,4
Tulos ennen veroja	-8,8	-13,7	57,4	52,8
Tuloverot	0,7	2,7	-12,9	-11,3
Kauden tulos	-8,2	-11,0	44,5	41,5
Muut laajan tuloksen erät				
Erät, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi				
Etuuspohjaisten etuuksien uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	3,4	0,1	-0,4	0,3
Tuloverot liittyen eriin, joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi	-0,9	0,0	0,0	-0,1
Yhteensä muut laajan tuloksen erät joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi	2,5	0,1	-0,5	0,2
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi				
Myytävissä olevat rahoitusvarat	-	-	-	-2,4
Muuntoerot	2,8	-2,5	5,2	-2,1
Tuloverot liittyen eriin, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi	-	-0,1	-0,2	0,4
Yhteensä muut laajan tuloksen erät jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisiksi	2,8	-2,6	5,0	-4,0
Kauden laaja tulos yhteensä	-2,9	-13,4	49,0	37,7
Kauden tuloksen jakautuminen				
Emoyhtiön omistajille	-8,2	-11,0	44,5	41,5
Määräysvallattomille omistajille	-	-	-	-
Kauden tulos yhteensä	-8,2	-11,0	44,5	41,5
Kauden laajan tuloksen jakautuminen				
Emoyhtiön omistajille	-2,9	-13,4	49,0	37,7
Määräysvallattomille omistajille	-	-	-	-
Kauden laaja tulos yhteensä	-2,9	-13,4	49,0	37,7
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos				
Laimentamaton osakekohtainen tulos (euroa)	-0,18	-0,25	1,01	0,94
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos (euroa)	-0,18	-0,25	1,01	0,94

KONSERNIN TASE

Milj. euroa

	31.12.2016	31.12.2015
VARAT		
Pitkäaikaiset varat		
Liikearvo	72,3	71,9
Muut aineettomat hyödykkeet	30,7	19,4
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	87,5	89,4
Pääomaosuusmenetelmällä yhdistellyt yritykset	0,7	0,8
Myytavissä olevat rahoitusvarat	0,8	1,1
Pitkäaikaiset saamiset	7,3	2,9
Varat etuusperusteisista eläkkeistä ja muista pitkäaikaisista työsuhde-etuuksista	0,1	0,1
Laskennalliset verosaamiset	7,3	6,7
Pitkäaikaiset varat yhteensä	206,8	192,3
Lyhytaikaiset varat		
Vaihto-omaisuus	80,2	78,4
Lyhytaikaiset korolliset saamiset	0,9	0,6
Lyhytaikaiset korottomat saamiset	103,7	93,3
Rahavarat	18,5	16,8
Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät	0,2	-
Lyhytaikaiset varat yhteensä	203,6	189,1
Varat yhteensä	410,3	381,4
OMA PÄÄOMA JA VELAT		
Osakepääoma	35,0	35,0
Muut rahastot	0,0	0,0
Käyvän arvon rahasto	-	-
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	40,0	40,0
Omat osakkeet	0,0	0,0
Muuntoerot	-36,8	-41,8
Kertyneet voittovarot	170,3	161,7
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma	208,6	195,0
Määräysvallattomien omistajien osuus	-	-
Oma pääoma yhteensä	208,6	195,0
Pitkäaikaiset velat		
Pitkäaikaiset korolliset velat	50,1	50,2
Muut pitkäaikaiset velat	0,0	0,1
Velat etuusperusteisista eläkkeistä ja muista pitkäaikaisista työsuhde-etuuksista	25,5	25,6
Varaukset	0,5	0,6
Laskennalliset verovelat	6,2	6,9
Pitkäaikaiset velat yhteensä	82,4	83,4
Lyhytaikaiset velat		
Lyhytaikaiset korolliset velat	27,1	12,8
Lyhytaikaiset korottomat velat	92,0	89,7
Varaukset	0,3	0,5
Myytävänä oleviin omaisuuseriin liittyvät velat	-	-
Lyhytaikaiset velat yhteensä	119,3	103,1
Oma pääoma ja velat yhteensä	410,3	381,4

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA	10-12/2016	10-12/2015	1-12/2016	1-12/2015
Milj. euroa				
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA				
Kauden tulos	-8,2	-11,0	44,5	41,5
Oikaisut				
Liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa	6,3	3,4	20,7	15,5
Korkokulut ja muut rahoituskulut	0,4	3,7	1,5	10,1
Korkotuotot ja muut rahoitustuotot	-2,2	-0,2	-5,5	-0,9
Verot	-0,7	-2,7	12,9	11,3
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	-4,4	-6,8	74,1	77,5
Käyttöpääoman muutos	21,8	15,0	-15,4	-10,7
Maksetut korot ja muut rahoituskulut	0,3	-4,7	-2,0	-7,2
Saadut korot ja muut rahoitustuotot	0,1	-0,4	0,3	0,4
Maksetut tuloverot	-0,8	0,2	-14,1	-11,5
Liiketoiminnan nettorahavirta	17,0	3,2	42,8	48,5
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
Liiketoimintojen yhdistäminen	-	-	-	0,2
Muut investoinnit	-8,4	-5,3	-21,3	-20,4
Luovutustulot	0,3	0,0	0,6	2,8
Lainasaamisten vähennys (+), lisäys (-)	0,1	-	0,3	1,0
Saadut osingot	0,4	0,4	0,4	0,5
Investointien nettorahavirta	-7,7	-4,8	-20,1	-15,8
Rahavirta ennen rahoitusta	9,3	-1,6	22,7	32,6
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys (+), vähennys (-)	-	-	-	-10,0
Lyhytaikaisen rahoituksen lisäys (+), vähennys (-)	-12,0	-33,7	14,1	0,3
Osingonjako	-	-	-35,3	-35,3
Omien osakkeiden hankinta	-	-	-	0,0
Muut erät	-3,6	1,9	0,2	3,5
Rahoituksen nettorahavirta	-15,6	-31,9	-20,9	-41,5
Rahavarojen nettomuutos	-6,3	-33,4	1,8	-8,9
Rahavarat kauden alussa	25,0	49,8	16,8	25,8
Rahavarojen kurssimuutos	0,2	-0,4	0,0	0,1
Rahavarat kauden lopussa	18,5	16,8	18,5	16,8
Rahavarojen nettomuutos	-6,3	-33,4	1,8	-8,9

KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOSLASKELMA
 Milj. euroa

	Osake- pääoma	Muut rahastot	Käyvän arvon rahasto	Svop - rahasto	Omat osakkeet	Muunto- erot	Kerty- neet voittov arat	Yhteensä	Määräys- vallat- tomille omistajille kuuluva oma pääoma	Oma pääoma yhteensä
Emoyhteisön omistajille kuuluva oma pääoma										
Oma pääoma 1.1.2015	35,0	0,0	1,9	40,0	-1,6	-39,6	157,0	192,7	-	192,7
Kauden laaja tulos yhteensä	-	-	-1,9	-	-	-2,1	41,7	37,7	-	37,7
Osakeperusteinen palkitseminen	-	-	-	-	1,6	-	-1,4	0,3	-	0,3
Inflaatiolaskennasta tuleva oikaisu	-	-	-	-	-	-	-0,3	-0,3	-	-0,3
Omien osakkeiden hankinta	-	-	-	-	0,0	-	-	0,0	-	0,0
Osingonjako	-	-	-	-	-	-	-35,3	-35,3	-	-35,3
Oma pääoma 31.12.2015	35,0	0,0	-	40,0	0,0	-41,8	161,7	195,0	-	195,0
Oma pääoma 1.1.2016	35,0	0,0	-	40,0	0,0	-41,8	161,7	195,0	-	195,0
Kauden laaja tulos yhteensä	-	-	-	-	-	5,0	44,0	49,0	-	49,0
Osakeperusteinen palkitseminen	-	-	-	-	-	-	-0,1	-0,1	-	-0,1
Omien osakkeiden hankinta	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Osingonjako	-	-	-	-	-	-	-35,3	-35,3	-	-35,3
Oma pääoma 31.12.2016	35,0	0,0	-	40,0	0,0	-36,8	170,3	208,6	-	208,6

EMOYHTIÖN JAKOKELPOINEN OMA PÄÄOMA (FAS)

Milj. euroa

	2016	2015
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	40,0	40,0
Edellisten tilikausien voittovarot	82,5	76,6
Tilikauden voitto	39,0	41,2
Yhteensä	161,5	157,8

RAPORTOITAVAT SEGMENTIT

Tikkurila raportoi liiketoiminnastaan kahdella segmentillä: SBU West ja SBU East. Lisäksi Tikkurila yhteinen -osassa esitetään konsernihallintoon liittyvät tapahtumat.

Segmenttijako perustuu konsernin strategiaan, jonka mukaisesti Tikkurila haluaa olla johtava kuluttajille ja ammattilaisille suunnattujen maalaamiseen liittyvien ratkaisujen tarjoaja Pohjoismaissa sekä Venäjällä ja muissa valituissa Itä-Euroopan maissa. Raportoitavien segmenttien määrittely perustuu eri maantieteellisten alueiden toimintaympäristöjen erilaisuuteen, vallitsevaan lainsäädäntöön ja muuhun sääntelyyn sekä johtamisjärjestelmiin.

Tikkurila-konsernissa segmenttien tuloksellisuuden arviointi sekä segmenteille kohdennettavia resursseja koskevat päätökset perustuvat pääosin segmenttien liikevoittoon. Segmentin varat ovat eriä, joita segmentti käyttää liiketoiminnassaan tai jotka ovat järkevällä perusteella kohdennettavissa segmenteille.

Segmenttien tuotot muodostuvat erilaisten maalien ja niihin liittyvien oheistuotteiden myynnistä kauppiaille, teollisuuteen sekä ammattikäyttöön. Segmentit saavat tuottoja vähäisessä määrin myös maaleihin liittyvien oheispalvelujen myynnistä. Segmenttien tuotot esitetään asiakkaiden sijaintimaan mukaisesti, ja segmenttien varat esitetään varojen sijainnin mukaisesti. Segmenttien välinen hinnoittelu perustuu markkinahintoihin. Konsernin ulkoiset tuotot kertyvät laajasta asiakaskunnasta.

Liikevaihto segmenteittäin	10-12/2016	10-12/2015	1-12/2016	1-12/2015
Milj. euroa				
SBU West	67,2	68,0	395,2	395,3
SBU East	37,0	35,4	176,8	188,9
Eliminoinnit	0,0	0,0	0,0	-0,1
Yhteensä	104,2	103,4	572,0	584,1

Liiketulos segmenteittäin	10-12/2016	10-12/2015	1-12/2016	1-12/2015
Milj. euroa				
SBU West	-9,8	-7,9	45,1	53,2
SBU East	0,3	-1,3	12,6	13,6
Tikkurila yhteinen	-1,2	-1,0	-4,6	-5,1
Eliminoinnit	-	-	0,0	0,0
Yhteensä	-10,7	-10,3	53,1	61,7

Vertailukelpoiseen liike-tulokseen vaikuttavat erät segmenteittäin	10-12/2016	10-12/2015	1-12/2016	1-12/2015
Milj. euroa				
SBU West	-0,1	0,7	-0,1	2,8
SBU East	0,0	0,2	-0,8	0,2
Tikkurila yhteinen	-	-0,1	-	-0,1
Eliminoinnit	-	-	-	-
Yhteensä	-0,1	0,8	-0,9	2,8

Oikaistu liike-tulos segmenteittäin	10-12/2016	10-12/2015	1-12/2016	1-12/2015
Milj. euroa				
SBU West	-9,7	-8,5	45,3	50,5
SBU East	0,3	-1,5	13,4	13,4
Tikkurila yhteinen	-1,2	-1,0	-4,6	-5,0
Eliminoinnit	-	-	0,0	0,0
Yhteensä	-10,6	-11,1	54,0	58,9

21 (32)

Segmenteille kohdistamattomat erät:				
Nettorahoituskulut	1,8	-3,5	3,9	-9,3
Osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyjen yritysten tuloksista	0,0	0,1	0,3	0,4
Tulos ennen veroja	-8,8	-13,7	57,4	52,8

Varat segmenteittäin	31.12.2016	31.12.2015
Milj. euroa		
SBU West	319,9	306,4
SBU East	107,4	96,7
Segmenteille kohdistamattomat erät	31,3	46,3
Eliminoinnit	-48,3	-68,0
Varat yhteensä	410,3	381,4

AINEELLISTEN KÄYTTÖMAISUUSHYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET	1-12/2016	1-12/2015
Milj. euroa		
Kirjanpitoarvo kauden alussa	89,4	90,3
Lisäykset	10,2	15,6
Liiketoimintojen hankinta	-	-
Vähennykset	-1,7	-0,3
Poistot ja arvonalentumiset	-13,4	-14,0
Kurssierot ja muut muutokset	3,1	-2,3
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	87,5	89,4

Hankintasitoumukset aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin olivat katsauskauden lopussa 0,6 (0,6) miljoonaa euroa.

AINEETTOMIEN HYÖDYKKEIDEN MUUTOKSET	1-12/2016	1-12/2015
Milj. euroa		
Kirjanpitoarvo kauden alussa	91,3	90,8
Lisäykset	13,0	5,1
Liiketoimintojen hankinta	-	-0,2
Vähennykset	-0,1	-
Poistot ja arvonalentumiset	-3,3	-3,4
Kurssierot ja muut muutokset	2,1	-1,0
Kirjanpitoarvo kauden lopussa	103,0	91,3

Hankintasitoumukset aineettomiin hyödykkeisiin olivat katsauskauden lopussa 2,8 (1,4) miljoonaa euroa.

VAIHTO-OMAISUUS

Katsauskaudella on tulokseen kirjattu vaihto-omaisuudesta arvonalentumistappiota 2,9 (2,5) miljoonaa euroa.

KONSERNIYRITYSTEN MYYNNIT

Milj. euroa

Tikkurila myi elokuussa 2016 ruotsalaisen, tytäryhtiönsä Färdigfärgat AB:n osakkeet. Tytäryhtiöllä ei ole ollut liiketoimintaa vuosina 2016 tai 2015. Kauppahinta oli 14 tuhatta euroa, josta maksettiin käteisellä kaupantekohetkellä 10 tuhatta euroa. Loput kauppahinnasta maksetaan vuoden kuluessa.

Konsernissa realisoitui kaupasta pieni myyntitappio. Konsernin tuloslaskelmaan realisoitui 0,1 miljoonan euron myyntivoitto, kun luovutuksen yhteydessä muuntoerot kirjattiin tulosvaikutteisesti.

LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

Osapuolten katsotaan kuuluvan toistensa lähipiiriin, jos toinen osapuoli pystyy käyttämään toiseen nähden määräysvaltaa tai huomattavaa vaikutusvaltaa sen taloutta ja liiketoimintaa koskevassa päätöksenteossa. Tikkurila-konsernin lähipiiriin kuuluvat konsernin emoyhtiö (Tikkurila Oyj), tytär ja yhteisyritykset.

Lähipiiriin kuuluvat myös hallituksen ja konsernin johtoryhmän jäsenet, toimitusjohtaja, heidän perheenjäsenensä ja määräysvalta-yhtiönsä.

Lähipiirin kanssa toteutuneet liiketapahtumat:

Milj. euroa

Yhteisyritykset	1-12/2016	1-12/2015
Myynnit	5,6	5,8
Liiketoiminnan muut tuotot	0,9	0,9
Saamiset	0,3	0,2
Velat	0,0	0,1

Osakeperusteinen sitouttamis- ja kannustinjärjestelmät

2012 järjestelmä

Tikkurila Oyj:n hallitus päätti tilikaudella 2012 osakeperusteisesta sitouttamis- ja kannustinjärjestelmästä avainhenkilöiden sitouttamiseksi ja kannustamiseksi, ja valitsi avainhenkilöt, joilla on oikeus osallistua tähän järjestelmään. Osallistumisen ehtona on se, että kukin henkilö ostaa itse markkinoilta Tikkurila Oyj:n osakkeita, joiden enimmäismäärä tähän järjestelmään liittyen on määritelty erikseen kullekin henkilölle. Tähän osakeperusteisen järjestelmän kohderyhmään kuuluu 31.12.2016 yhteensä yhdeksän hallituksen valitsemaa avainhenkilöä.

Tilikaudella konsernin tuloslaskelmaan ei ole kirjattu ansaintajaksoilta 2013–2015 ja 2014–2016 henkilöstökuluja. Vertailukaudella 1-12/2015 on kuluja kirjattu yhteensä noin 0,9 miljoonaa euroa konsernin tuloslaskelmaan. Ansaintajakson 2014–2016 laskennallinen kokonaisarvo katsauskauden päättyessä oli 0,0 miljoonaa euroa.

2016 järjestelmä

Tikkurila Oyj:n hallitus päätti huhtikuussa 2016 uudesta konsernin avainhenkilöiden osakepohjaisesta kannustinohjelmasta. Uusi ohjelma sisältää suoriteperusteisen osakepalkkiojärjestelmän 2015–2019 ja ehdollisen osakepalkkiojärjestelmän 2016–2018. Tähän osakeperusteiseen kannustinjärjestelmään kuuluu 31.12.2016 yhteensä noin kymmenen hallituksen valitsemaa avainhenkilöä.

Suoriteperusteisessa osakepalkkiojärjestelmässä on kolme ansaintajaksoa 2015–2017, 2016–2018 ja 2017–2019. Mahdollinen palkkio maksetaan osittain Tikkurila Oyj:n osakkeina ja osittain rahana.

Ansaintajaksoilta 2015-2017 ja 2016-2018 maksettavat palkkiot ovat yhteensä enintään noin 250 000 Tikkurila Oyj:n osaketta. Hallitus päättää ansaintajakson 2017-2019 yksityiskohdista ansaintajakson alussa.

Ehdollisessa osakepalkkiojärjestelmässä on yksi sitouttamisjakso 2016–2018 ja järjestelmän palkkio maksetaan osittain osakkeina ja osittain rahana. Tämän perusteella jaettavaksi tuleva laskennallinen maksimimäärä on 4 000 osaketta.

Uuden osakeperusteisen kannustinjärjestelmän perusteella konsernin henkilöstökuluihin kirjattiin 0,0 miljoonaa euroa vuoden 2016 aikana.

VASTUUSITOUUMUKSET JA EHDOLLISET VELAT
31.12.2016 31.12.2015

Milj. euroa

Taseen velkojen vakuudeksi annetut kiinnitykset

Muut lainat	-	-
Annetut kiinnitykset	0,1	0,1
Lainat yhteensä	-	-
Annetut kiinnitykset yhteensä	0,1	0,1

Vastuusitoumukset

Takaukset		
Omien sitoumusten puolesta	0,7	0,4
Muiden sitoumusten puolesta	1,7	1,5
Muut vastuut omasta puolesta	7,3	0,0
Vuokravastuut	29,4	28,4
Vastuusitoumukset yhteensä	39,1	30,3

RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN KIRJANPITOARVOT JA KÄYVÄT ARVOT RYHMITTÄIN
 Milj. euroa

	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja - velat	Lainat ja muut saamiset	Myytavissä olevat rahoitusvarat	Muut rahoitus velat	Tase-erien kirjanpitoarvot	Käypä arvo
31.12.2016						
Pitkäaikaiset rahoitusvarat						
Myytavissä olevat rahoitusvarat	-	-	0,8	-	0,8	0,8
Pitkäaikaiset saamiset	-	6,9	-	-	6,9	6,9
Lyhytaikaiset rahoitusvarat						
Korolliset saamiset	-	0,9	-	-	0,9	0,9
Muut rahavarat	-	18,5	-	-	18,5	18,5
Myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset	-	89,2	-	-	89,2	89,2
Yhteensä	-	115,6	0,8	-	116,4	116,4
Pitkäaikaiset rahoitusvelat						
Pitkäaikaiset korolliset velat	-	-	-	50,1	50,1	50,2
Lyhytaikaiset rahoitusvelat						
Lyhytaikaiset korolliset velat	-	-	-	27,1	27,1	27,1
Ostovelat	-	-	-	41,7	41,7	41,7
Yhteensä	-	-	-	118,9	118,9	119,0

	Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat ja - velat	Lainat ja muut saamiset	Myytavissä olevat rahoitusvarat	Muut rahoitusvelat	Tase-erien kirjanpitoarvot	Käypä arvo
31.12.2015						
Pitkäaikaiset rahoitusvarat						
Myytavissä olevat rahoitusvarat	-	-	1,1	-	1,1	1,1
Pitkäaikaiset saamiset	-	2,5	-	-	2,5	2,5
Lyhytaikaiset rahoitusvarat						
Korolliset saamiset	-	0,6	-	-	0,6	0,6
Muut rahavarat	-	16,8	-	-	16,8	16,8
Myyntisaamiset ja muut korottomat saamiset	-	76,9	-	-	76,9	76,9
Yhteensä	-	96,7	1,1	-	97,8	97,8
Pitkäaikaiset rahoitusvelat						
Pitkäaikaiset korolliset velat	-	-	-	50,2	50,2	50,2
Lyhytaikaiset rahoitusvelat						
Lyhytaikaiset korolliset velat	-	-	-	12,8	12,8	12,8
Ostovelat	-	-	-	42,2	42,2	42,2
Yhteensä	-	-	-	105,2	105,2	105,2

KÄYVÄN ARVON HIERARKIA
Milj. euroa

31.12.2016	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Toistuvasti käypään arvoon määritettävät				
Myytavissä olevat rahoitusvarat	-	-	0,8	0,8
31.12.2015				
Toistuvasti käypään arvoon määritettävät				
Myytavissä olevat rahoitusvarat	-	-	1,1	1,1

Taso 1: toimivilla markkinoilla noteeratut käyvät arvot samanlaisille omaisuuserille tai veloille.

Taso 2: käyvät arvot, jotka on määritelty käyttäen muita kuin tason 1 noteerattuja hintoja. Käyvät arvot perustuvat tietoihin, jotka kyseiselle omaisuuserälle tai velalle on todennettavissa suoraan (ts. hintana) tai epäsuorasti (ts. hinnoista johdettuina).

Taso 3: käyvät arvot eivät perustu todennettavissa oleviin markkinahintoihin.

Täsmäytyslaskelma tason 3 mukaan käypään arvoon arvostetuista rahoitusvaroista ja -veloista

Myytavissä olevat rahoitusvarat	31.12.2016	31.12.2015
Tasearvo 1.1.	1,1	0,8
Muuntoerot muissa laajan tuloslaskelman erissä	0,0	0,0
Arvostuksen muutos	0,0	0,0
Ostot	0,2	-
Myyntit	-0,2	-
Muut muutokset / siirrot	-0,2	0,3
Tasearvo kauden lopussa	0,8	1,1

Hierarkia tason 3 myytävissä oleviin rahoitusvaroihin sisältyy noteeraamattomia osakkeita, jotka on arvostettu hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon, mikäli sijoituksesta on kirjattu arvonalentuminen. Osakkeet ovat luonteeltaan liiketoimintaa tukevia ja henkilöstön virkistystoimintaan liittyviä pitkäaikaisia sijoituksia, joista yhtiöllä ei ole aikomusta luopua. Näillä osakkeilla ei ole toimivilla markkinoilla noteerattua hintaa eikä käypää arvoa pystyttyä määrittämään luotettavasti arvostusmenetelmien avulla. Näin ollen johdon harkinnan mukaan osakkeiden käypää arvoa kuvastaa parhaiten osakkeiden hankintameno.

Tilikaudella 2016 tasolle 3 luokitelluista osakkeista on kirjattu 45 tuhatta euroa myyntivoittoa sekä 44 tuhatta euroa myyntitappiota. Tilikaudella 2015 näistä osakkeista on kirjattu myyntivoittoa tuhat euroa. Realisoituneet myyntivoitot kirjataan liiketoiminnan muihin tuottoihin ja myyntitappiot liiketoiminnan muihin kuluihin.

TUNNUSLUVUT	10-12/2016/ 31.12.2016	10-12/2015/ 31.12.2015	1-12/2016/ 31.12.2016	1-12/2015/ 31.12.2015
Tulos / osake, perus, euroa	-0,18	-0,25	1,01	0,94
Tulos / osake, laimennettu, euroa	-0,18	-0,25	1,01	0,94
Liiketulos (EBIT), miljoonaa euroa	-10,7	-10,3	53,1	61,7
% liikevaihdosta	-10,3 %	-9,9 %	9,3 %	10,6 %
Oikaistu liiketulos, miljoonaa euroa	-10,6	-11,1	54,0	58,9
% liikevaihdosta	-10,1 %	-10,7 %	9,4 %	10,1 %
Liiketoiminnan rahavirta, miljoonaa euroa	17,0	3,2	42,8	48,5
Liiketoiminnan rahavirta / osake, euroa	0,38	0,07	0,97	1,10
Investoinnit, miljoonaa euroa	8,4	5,3	21,3	20,2
Investoinnit / liikevaihto, %	8,1 %	5,1 %	3,7 %	3,5 %
Osakkeita (1 000 kpl), keskimäärin ¹⁾	44 106	44 106	44 106	44 093
Osakkeita (1 000 kpl), kauden lopussa ¹⁾	44 106	44 106	44 106	44 106
Osakkeiden laimennusvaikutuksella oikaistu keskimääräinen lukumäärä (1 000 kpl) ^{1) *)}	44 110	44 107	44 110	44 106
Osakkeiden laimennusvaikutuksella oikaistu lukumäärä kauden lopussa (1 000 kpl) ^{1) *)}	44 110	44 109	44 110	44 109
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma / osake, euroa	4,73	4,42	4,73	4,42
Omavaraisuusaste, %	50,9 %	51,1 %	50,9 %	51,1 %
Nettovelkaantumisaste (gearing), %	28,1 %	23,7 %	28,1 %	23,7 %
Korolliset nettorahoitusvelat, miljoonaa euroa	58,7	46,2	58,7	46,2
Sidotun pääoman tuottoprosentti (ROCE), % p.a.	18,5 %	22,2 %	18,5 %	22,2 %
Henkilökunta keskimäärin	3 043	3 112	3 112	3 193

1) Laimennusvaikutuksella oikaistua osakkeiden lukumäärää laskettaessa on oletettu, että osakeperusteisen palkitsemisen kaikki osakkeina maksettavat erät laskettaisiin liikkeelle uusina osakkeina, vaikka on myös mahdollista, että osakkeet ostettaisiin markkinoilta. Lisäksi laimennusvaikutusta laskettaessa on tehty arvioita Tikkurila-konsernin tulevasta taloudellisesta kehityksestä ja sen vaikutuksesta osakeperusteisen sitouttamis- ja kannustinjärjestelmän lopputulokseen.

*) Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä, osakemäärä ilman konsernin omistamia osakkeita.

OSATEKIJÖITÄ VAIHTOEHTOISIIN TUNNUSLUKUIHIN

Yhtiön johto on päättänyt esittää tavanomaisten IFRS-tilinpäätösnormistossa määriteltyjen tunnuslukujen lisäksi myös alla eritellyllä tavalla vaihtoehtoisia tunnuslukuja, jotta liiketoimintojen taloudellista kehitystä voidaan kuvata laajalaisemmin ja jotta eri katsauskausien vertailukelpoisuus helpottuu.

Vertailukelpoiseen liikelokseen vaikuttavat erät

Konserni yhteensä	10-12/2016	10-12/2015	1-12/2016	1-12/2015
Milj. euroa				
Divestoinnit	0,0	-	-0,8	-
Henkilöstöön liittyvät	-	0,9	-	0,4
Myyntivoitto myytävissä olevista rahoitusvaroista	-	-	-	2,4
Arvon alentuminen	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Yhteensä	-0,1	0,8	-0,9	2,8
SBU West	10-12/2016	10-12/2015	1-12/2016	1-12/2015
Milj. euroa				
Divestoinnit	-	-	-	-
Henkilöstöön liittyvät	-	0,7	-	0,3
Myyntivoitto myytävissä olevista rahoitusvaroista	-	-	-	2,4
Arvon alentuminen	-0,1	-	-0,1	-
Yhteensä	-0,1	0,7	-0,1	2,8
SBU East	10-12/2016	10-12/2015	1-12/2016	1-12/2015
Milj. euroa				
Divestoinnit	0,0	-	-0,8	-
Henkilöstöön liittyvät	-	0,3	-	0,2
Myyntivoitto myytävissä olevista rahoitusvaroista	-	-	-	-
Arvon alentuminen	-	-0,1	0,0	-0,1
Yhteensä	0,0	0,2	-0,8	0,2
Tikkurila yhteinen	10-12/2016	10-12/2015	1-12/2016	1-12/2015
Milj. euroa				
Divestoinnit	-	-	-	-
Henkilöstöön liittyvät	-	-0,1	-	-0,1
Myyntivoitto myytävissä olevista rahoitusvaroista	-	-	-	-
Arvon alentuminen	-	-	-	-
Yhteensä	-	-0,1	-	-0,1

Nettovelat	31.12.2016	31.12.2015
Milj. euroa		
Pitkäaikaiset korolliset velat	50,1	50,2
Lyhytaikaiset korolliset velat	27,1	12,8
Korolliset velat yhteensä	77,2	63,0
Rahavarat	18,5	16,8
Korolliset nettorahoitusvelat	58,7	46,2

Sidotun pääoman tuotto prosentti (ROCE), %

Liiketulos + osuus pääomamenetelmällä yhdisteltyjen yritysten tuloksista ¹⁾	53,4	62,1
Liiketoimintaan sitoutunut pääoma ²⁾	289,1	279,8
Sidotun pääoman tuotto prosentti (ROCE), %	18,5 %	22,2 %

¹⁾ 12 edellisen kuukauden ajanjaksolta

²⁾ 12 kuukaudelta, keskimäärin

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Osakekohtainen tulos (EPS), laimentamaton

Emoyhtiön omistajien osuus tilikauden voitosta

Keskimääräinen osakemäärä

Osakekohtainen tulos (EPS), laimennettu

Emoyhtiön omistajien osuus tilikauden voitosta

Osakkeiden laimennusvaikutuksella oikaistu keskimääräinen lukumäärä

Oma pääoma / osake

Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma kauden lopussa

Osakkeiden laimentamaton lukumäärä kauden päätöspäivänä

Liiketoiminnan rahavirrat / osake

Liiketoiminnasta kertynyt rahavirta

Keskimääräinen osakemäärä

Omavaraisuusaste, %

Oma pääoma x 100

Taseen loppusumma - saadut ennakot

Nettovelkaantumisaste (gearing), %

Korolliset nettorahoitusvelat x 100

Oma pääoma

Liiketulos (EBIT)

Liiketulos on nettosumma, joka muodostuu kun liikevaihtoon lisätään liiketoiminnan muut tuotot, vähennetään ostokulut oikaistuna valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutoksella, vähennetään työsuhte-etuuksista aiheutuvat kulut, poistot ja mahdolliset arvonalentumistappiot sekä liiketoiminnan muut kulut.

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät

Vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä ovat erät, jotka liittyvät vakuutuskorvauksiin, sakkoluonteisiin maksuihin, liiketoiminnan uudelleenjärjestelyihin, konsernirakenteen strategiaan muutoksiin, pysyvien vastaavien omaisuuserien arvonalentumisiin tai niiden myyntivoitot tai tappiot.

Oikaistu liiketulos

Liiketulos (EBIT) - vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät

Korolliset nettorahoitusvelat

Korolliset velat - rahamarkkinasijoitukset - rahavarat

Nettokäyttöpääoma

Vaihto-omaisuus + korottomat saamiset, pois luettuna kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset, jaksotetut korkotuotot ja muut rahoituseriin liittyvät siirtosaamiset - korottomat velat, pois luettuna kauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat, jaksotetut korkokulut ja muut rahoituseriin liittyvät siirtovelat.

Sidotun pääoman tuotto-% (ROCE), % p.a.**

Liiketulos+ osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyjen yritysten tuloksista x 100

(Nettokäyttöpääoma + valmiit aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet + valmiit aineettomat hyödykkeet + sijoitukset pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyihin yrityksiin)*

* keskimäärin kaudella

** toteutunut liiketulos ja osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyjen yritysten tuloksista otettu huomioon kahdentoista kuukauden ajanjaksolta, joka päättyy katsauskauden lopussa

SEGMENTTITIEDOT VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN

Liikevaihto segmenteittäin	1-3/2015	4-6/2015	7-9/2015	10-12/2015	1-3/2016	4-6/2016	7-9/2016	10-12/2016
Milj. euroa								
SBU West	102,2	116,3	108,7	68,0	99,6	123,5	104,9	67,2
SBU East	31,0	63,2	59,3	35,4	30,8	55,8	53,2	37,0
Eliminoinnit	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Yhteensä	133,2	179,5	168,0	103,4	130,4	179,3	158,0	104,2

Liiketulos segmenteittäin	1-3/2015	4-6/2015	7-9/2015	10-12/2015	1-3/2016	4-6/2016	7-9/2016	10-12/2016
Milj. euroa								
SBU West	16,8	22,6	21,7	-7,9	14,3	22,2	18,5	-9,8
SBU East	0,1	9,8	5,0	-1,3	-0,7	6,8	6,1	0,3
Tikkurila yhteinen	-1,7	-1,5	-0,9	-1,0	-1,1	-1,4	-0,9	-1,2
Eliminoinnit	-	-	0,0	-	0,0	0,0	-	-
Yhteensä	15,2	30,9	25,8	-10,3	12,5	27,6	23,7	-10,7

Vertailukelpoiseen liiketulokseensa vaikuttavat erät segmenteittäin	1-3/2015	4-6/2015	7-9/2015	10-12/2015	1-3/2016	4-6/2016	7-9/2016	10-12/2016
Milj. euroa								
SBU West	-0,1	2,3	-0,2	0,7	-	-	-	-0,1
SBU East	-	-	-0,1	0,2	0,0	-0,8	0,0	0,0
Tikkurila yhteinen	-	-	-	-0,1	-	-	-	-
Eliminoinnit	-	-	-	-	-	-	-	-
Yhteensä	-0,1	2,3	-0,3	0,8	0,0	-0,8	0,0	-0,1

Oikaistu liiketulos segmenteittäin	1-3/2015	4-6/2015	7-9/2015	10-12/2015	1-3/2016	4-6/2016	7-9/2016	10-12/2016
Milj. euroa								
SBU West	16,9	20,2	21,9	-8,6	14,3	22,2	18,5	-9,7
SBU East	0,1	9,8	5,0	-1,5	-0,6	7,6	6,1	0,3
Tikkurila yhteinen	-1,7	-1,5	-0,9	-0,9	-1,1	-1,4	-0,9	-1,2
Eliminoinnit	-	-	0,0	-	0,0	0,0	-	-
Yhteensä	15,3	28,6	26,0	-11,1	12,5	28,4	23,7	-10,6

Segmenteille kohdistamattomat erät:								
Nettorahoituskulut	2,1	-2,2	-5,7	-3,5	1,0	1,1	-0,1	1,8
Osuus pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltyjen yritysten tuloksista	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,2	0,1	0,0
Tulos ennen veroja	17,5	28,9	20,2	-13,7	13,6	28,9	23,7	-8,8

32 (32)

Varat segmenteittäin	31.3.2015	30.6.2015	30.9.2015	31.12.2015	31.3.2016	30.6.2016	30.9.2016	31.12.2016
Milj. euroa								
SBU West	323,5	341,4	329,4	306,4	337,1	360,2	342,0	319,9
SBU East	119,8	133,3	113,8	96,7	107,5	121,6	113,5	107,4
Segmenteille kohdistamattomat erät	83,8	107,9	83,5	46,3	107,3	120,2	43,1	31,3
Eliminoinnit	-83,3	-98,3	-74,1	-68,0	-99,3	-76,6	-47,6	-48,3
Varat yhteensä	443,8	484,3	452,5	381,4	452,6	525,4	451,0	410,3

Vantaalla, helmikuun 8. päivänä 2017

TIKKURILA OYJ
HALLITUS